

Borgarráð

Yfirlýsing vegna lagningu héraðsvegar að bænum Þverárkoti

Lagt er til að borgarráð samþykki neðangreinda yfirlýsingu varðandi lagningu héraðsvegar að bænum Þverárkoti.

Yfirlýsing.

Reykjavíkurborg vísar til bréfs Vegagerðarinnar dags. 22. nóvember 2017, þar sem Vegagerðin fellst á beiðni um gerð á nýjum héraðsvegi að bænum Þverárkoti með fyrirvara um leyfisveitingar. Í bréfi Vegagerðarinnar kemur fram, að um kostnaðarsama framkvæmd er að ræða, sem umsækjandi um héraðsveginn þarf að greiða helming af.

Reykjavíkurborg lýsir því hér með yfir, að borgin mun taka þátt í gerð vegarins og greiða kostnað til helminga á móts við Vegagerðina, þó eigi hærri fjárhæð en kr. 7.500.000.-

Reykjavíkurborg tekur fram, að hér er um óvenjulega framkvæmd og greiðslubátttöku sveitarfélagsins að ræða, sem ber á engan hátt að líta til sem fordæmisgefandi aðgerðar.

Dagur B. Eggertsson

Hjálagt:

Bréf Vegagerðarinnar, dags. 22. nóvember 2017

Bréf Umhverfis- og skipulagssviðs, dags. 7. janúar 2016

Sveinn Sigurjónsson
Þverárkot
116 Kjalarnes

Selfoss, 22. nóvember 2017
Tilvísun: 2016010003
EFJ/
Tilv. ykkar:

Efni: Varðar umsókn um nýjan héraðsveg að bænum Þverárkoti.

Vegagerðinni hefur borist umsókn um nýjan héraðsveg að bænum Þverárkoti í Reykjavík, dags. 6. september 2016. Beðist er afsökunar á hve svar hefur dregist á langinn. Við afgreiðslu umsókna um héraðsvegi ber að líta til skilgreiningar héraðsvega skv. 8. gr. vegalaga nr. 80/2007 þar sem fram kemur að:

„Héraðsvegir eru vegir sem liggja að býlum, starfrækslu atvinnufyrirtækja, kirkjustöðum, opinberum skólum og öðrum opinberum stofnunum utan þéttbýlis, eru ákveðnir í staðfestu skipulagi og taldir upp í vegaskrá. Landeigandi skal þó kosta og vera veghaldari síðustu 50 m að framangreindum stöðum ef vegur endar þar. Jafnframt er heimilt að taka í tölu héraðsvega vegi að sumarbústaðahverfum sem tengja að minnsta kosti 30 bústaði við þjóðveg.“

Í umsókninni kemur fram að sótt er um á grundvelli þess að skilyrði laganna um býli, sbr. 1. tölul. 1. mgr. 3. gr. laganna um fasta búsetu og lögheimili sé uppfyllt og fylgja umsókninni eftirfarandi gögn til stuðnings þessu; frá Þjóðskrá og samþykki landeiganda fyrir vegarstæðinu.

Með umsókn umsækjanda bárust vottorð Þjóðskrár um lögheimilisskráningu og staðfesting þeirra landeiganda sem eiga land undir veginum. Ljóst er af vettvangsskoðun Vegagerðarinnar í ágúst og september sl. að ýmislegt þarf að framkvæma, sérstaklega um Þverá. Vegagerðin hefur mælt aðstæður á staðnum og hannað ræsi yfir Þverána og gróflega magntekið framkvæmdina og kostnaðarreiknað á grundvelli þess að setja niður tvö stór ræsi. Áður en til mögulegra framkvæmda getur komið, þarf að hafa samráð við og sækja um leyfi til Fiskistofu, að undangenginni umsögn Hafrannsóknarstofnunar, sem og sækja mögulega einnig um framkvæmdaleyfi til Reykjavíkurborgar. Slíkt ferli mun taka nokkra mánuði. Minniháttar kostnaður er kominn við kannanir Vegagerðarinnar og mun verða meiri þegar leitað verður álits og leyfa annarra stofnana. Ljóst er að um tiltölulega kostnaðarsama framkvæmd er að ræða, sem umsækjandi að helmingi til þarf að greiða fyrir (sbr. 20. gr. laga nr. 80/2007), þannig að áður en lengra er haldið vill Vegagerðin hafa vissu fyrir þátttöku umsækjanda.

Lagt hefur verið mat á umsóknina, sbr. 8. gr. og 20. gr. laga nr. 80/2007, og hefur Vegagerðin ákveðið að fallast á beiðni um nýjan héraðsveg að bænum Þverárkoti með ofangreindum fyrirvörum um leyfi. Rétt er að taka fram að héraðsvegur skal aldrei ná nær býli/starfrækslu atvinnufyrirtækis eða öðrum slíkum stöðum en 50 m ef hann endar þar, sbr. c. lið 2. mgr. 8. gr. vegalaga.

Vegagerðin útbjó kostnaðaráætlun fyrir hina fyrirhuguðu framkvæmd á grundvelli þeirra gagna sem þá lágu fyrir í september 2017, frumhönnun. Áætlaður heildarkostnaður við verkið er 12,5

Vegagerðin / Icelandic Road and Coastal Administration (IRCA) • Borgartúni 7 • IS-105 Reykjavík
www.vegagerdin.is • vegagerdin@vegagerdin.is • Sími / Tel. (+354) 522 1000

Bls 1 af 2

m.kr. m.v. að efni fáið úr árfarveginum, eða stutt frá a.m.k. Vegagerðin endurgreiðir helming af kostnaði vegna vegarins, sbr. 20. gr. laga nr. 80/2007, og mun uppgjör fara fram skv. framlögðum reikningum fyrir útlögðum kostnaði.

Vegagerðin getur séð alfarið um framkvæmdirnar, en ef svo verður, þá gerir Vegagerðin kröfu um að umsækjandi leggi fram tryggingu frá banka, tryggingarfélagi eða öðru viðurkenndu fjármálafyrirtæki vegna greiðslu helmings áætlaðs kostnaðar við verkið, sbr. 6. mgr. 7. gr. reglugerðar um héraðsvegi nr. 774/2010. Framkvæmdakostnaður getur orðið minni en einnig meiri. Landeigandi verður upplýstur ef heildarkostnaður stefnir í að verða meiri en 15 m.kr.

Landeiganda er einnig heimilt að sjá um alfarið um framkvæmdina á grundvelli gagna Vegagerðarinnar og í góðu samráði við Vegagerðina, og mun þá Vegagerðin einnig vera innan handar um útvegum á ræsaefni, sem og veita aðra þá aðstoð sem henni er heimilt í slíkum tilvikum. Kostnaðarskipting yrði þá sú sama (hellingaskipting á heildarkostnaði). Ef landeigandi ákveður að sjá um framkvæmdir verksins sjálfur mun Vegagerðin taka verkið út að framkvæmdum loknum en slík úttekt er forsenda fyrir því að vegurinn verði færður inn á vegaskrá sem nýr héraðsvegur.

Rétt er að taka fram að umsókn þessi er samþykkt með þeim fyrirvara að framkvæmdir fari fram þegar fengist hefur fjárveiting til verksins innan Vegagerðarinnar, sem og tilskilinna leyfa aðila utan Vegagerðarinnar hefur verið aflað.

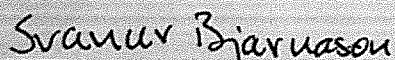
Að lokinni byggingu vegarins mun Vegagerðin setja hann á vegaskrá, taka við viðhaldi hans og fara með forræði á vegi og vegsvæði, skv. 1. mgr. 12. sbr. 5. tll. 3. gr. vegalaga nr. 80/2007. Frá þeim tíma skal vegurinn opinn almennri umferð skv. 1. mgr. 8. gr. laganna. Falli búseta niður og ekki verði um skráð lögheimili að ræða, fer vegurinn af vegaskrá og verður ekki lengur í umsjón Vegagerðarinnar.

Niðurstaða: *Umsókn um nýjan héraðsveg að bænum Þverárkot hefur verið samþykkt, að fyrrgreindum skilyrðum uppfylltum.*

Varðandi útfærslu vegarins sem eftir er að framkvæma, þá vinsamlegast hafið samband við Erling Jensson hjá Vegagerðinni á Selfossi, en við undirritaðan vegna fjárhagslegrar aðkomu og uppgjors, þ.m.t. að skila inn tryggingu og hvernig því verður háttað.

Rétt er að taka fram að ákvörðun þessi er kæránleg til innanríkisráðuneytisins innan þriggja mánaða frá dagsætningu þessa bréfs, sbr. VII. kafla stjórnsýslulaga nr. 37/1993.

Virðingarfyllst,

Svanur G Bjarnason

Svæðisstjóri Suðursvæðis Vg.

Reykjavík 7. janúar 2016

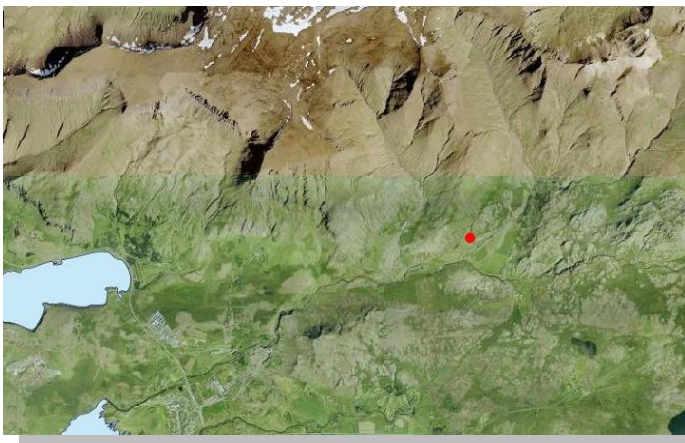
Varðar: Kjalarnes, Þverárkot- bærinn verði skráður sem lögbýli.

Lögð er fram ósk Sveins Sigurjónssonar um umsögn, mótt. 3. nóvember 2015, um að bærinn Þverárkot verði skráður sem lögbýli að nýju. Einnig er lagt fram bréf Guðmundar Sigurðssonar framkvæmdarstjóra Búnaðarsamtaka Vesturlands, dags. 14. september 2015 og bréf Sveins Sigurjónssonar dags. 31. ágúst 2015.

Óskað er eftir endurskráningu fyrir bænum Þverárkot, aftur sem lögbýli. Jákvæð umsögn Búnaðarsamb. Vesturlands fylgir erindi og til að erindið verði tekið fyrir hjá Nýsköpunarráðeytinu þá vantar umsögn Reykjavíkurborgar. Á jörðinni í dag er íbúðarhús og gamalt útihús sem er notað sem hesthús, og upb. 10 ha ræktun svo og beitiland. Ætlunin er að stunda á jörðinni hrossarækt og til að falla að leikreglum bændasamtaka sem bóndi, þá er nauðsynlegt að jörðin sé skráð sem lögbýli.

Í umsögn Búnaðarsamb. Vesturlanda, dags. 14.09.2015, þá kemur fram að föst búseta var á Þverárkoti til 1952, en þá eignaðist hreppurinn jörðina en ekki eru til upplýsingar um hvenær jörðin var tekin af lögbýlaskrá. Til að auðvelda eigendum að byggja upp atvinnustarfsemi á jörð þá er mikilvægt að jörðin sé skráð sem lögbýli. Margir möguleikar eru fyrir starfsemi á Þverárkoti; t.d. skógarækt, ferðaþjónusta t.d. hestarferðir, gönguferðir ofl. tengt afþreyingu. Í niðurlagi umsagnar kmeur fram að ekki er lagst gegn því að jörðin Þverárkot verði aftur skráð sem lögbýli.

Um stofnun lögbýla er fjallað í greinum 16-22 í jarðalögum nr. 81/2004. Samkvæmt 2. gr. laganna er lögbýli skilgreint sem „Lögbýli merkir í lögum þessum sérhverja jörð sem hefur þann húsakost og það landrými eða aðstöðu að unnt sé að stunda þar landbúnað eða aðra atvinnustarfsemi“. Í 17. gr. laganna er fjallað um umsókn um stofnun lögbýlis og er það forsenda þess að umsókn verði afgreidd að sveitarstjórn hafi veitt umsögn til ráðherra. Umsögnin verður að teljast bindandi, enda hluti af umsókninni, og verður ráðherra að fara að henni. Samkvæmt ákvæðinu þá skal í umsögn sveitarstjórnar fjallað um hvort að

búrekstrarskilyrði séu fyrir lögbýlinu. Verður einnig að telja að sveitarstjórn veri að kanna hvort skipulagslegar hindranir séu því til staðar að til lögbýlisins verði stofnað á tiltekinni fasteign.

Sveitarstjórn ber samkvæmt ýmsum ákvæðum laga að veita ábúendum lögbýla þjónustu, svo sem skólaakstur barna. Slíkar lögbundnar skyldur sveitarfélaga verða sveitarfélög að axla og getur ekki komið sér hjá því að sinna þeim. Af hálfu umsagnaraðila er áhyggjum þó lýst af þeim kostnaði sem samþykktin, lögbýlisskráning, kann að hafa í för með sér fyrir sveitarfélagið.

Ekki er í gildi deiliskipulag fyrir jörðina Þverárkot, en í aðalskipulagi er jörðin að mestu skilgreint sem landbúnaðarsvæði, en opið svæði innan græna trefilsins eftir því sem er nær Esjuhlíðum. Hverfisvernd er meðfram Leirvogsá sem afmarkar sveitarfélagsmörkin milli Reykjavíkur og Mosfellsbæjar. Í gögnum FMR þá er Þverárkot með landnr. 125-776, og er ræktað land skilgreint sem 8 ha, og skráð er íbúðarhús frá 1948 (fastanr. 208-5584).

Um landbúnaðarsvæði segir í aðalskipulagi: ...að það sé mikilvægt að virða og vernda það á Kjalarnesi sem slíkt, og í skipulaginu er allt láglendi Kjalarness í meginatriðum skilgreint sem landbúnaðarsvæði. Á landbúnaðarsvæðum skal fyrst og fremst gera ráð fyrir íbúðarbyggingum sem tengjast búrekstri á viðkomandi landi, en einnig má gera ráð fyrir smábýlum og stökum íbúðarhúsum í tengslum við tómstundabúskap. Stök frístundahús eru ekki heimil á landbúnaðarsvæðum, en heimilt er að byggja lítil gestahús (30 fm) við íbúðarhús á bújörðum. Minniháttar nytjaskógrækt (undir 10 ha) er heimil á landbúnaðarsvæðum.

Jafnframt er það markmið í aðalskipulaginu að skapa fjölbreytta búsetukosti á landbúnaðarsvæðum án þess þó að það leiði til þéttbýlisþróunar. Önnur atvinnustarfsemi sem tengist búskap og hefð er fyrir að stunda á lögbýlum til sveita er einnig möguleg, s.s. hefðbundin ferðapjónusta bænda. Kjalarnesið er kjörið til útivistar með fjölbreytilegu landslagi sínu. Græni trefillinn myndar umgjörð um borgina og dregur mörk útmerkur og þéttbýlis. Græni trefillinn er samfelld skógræktar- og útivistarsvæði og er þar lögð áhersla á fjölbreytt náttúrufar þar sem fléttast saman skógrækt og öröskuð náttúrusvæði. Ekki er gert ráð fyrir byggð innan trefilsins en gera má ráð fyrir mannvirkjum sem tengjast almennri frístundaiðju og útivist. Heimilt er að reisa mannvirki sem tengjast skipulagðri útivistar- og frístundaiðju innan græna trefilsins. Það er skýrt skilyrði að land verði ekki lagt undir slíka starfsemi umfram það sem nauðsyn ber til. Í jaðri trefilsins er heimilt að byggja upp þjónustu við ferðafólk, s.s. veitinga- og gistipjónustu, enda verði staðið að hönnun og frágangi mannvirkja þannig að þau falli vel að umhverfinu og valdi ekki neikvæðum umhverfisáhrifum. Uppbygging slíkrar þjónustu skal einkum vera á svæðum sem ekki kalla nýlegningu vega eða aðra umfangsmikla mannvirkjagerð innan trefilsins.

Niðurstaða

Ekki er lagst gegn því að bærinn Þverárkot á Kjalarnesinu verði skráður á ný sem lögbýli.

f.h umhverfis- og skipulagssviðs

/Björn I. Edvardsson

/Björgvin Rafn Sigurðsson